

## **Προτάσεις ΣΕΣ για την ένταξη της κυκλοφοριακής αγωγής στην εκπαίδευση**

Η εισαγωγή της κυκλοφοριακής αγωγής στην εκπαίδευση αποτελεί ένα σημαντικό όπλο στη βελτίωση της συμπεριφοράς των επόμενων γενεών στο δρόμο (ως οδηγοί, πεζοί, δικυκλιστές κτλ). Ακόμα, όμως, και πριν οι νέοι γίνουν οδηγοί, τα αποτελέσματα της καλής κυκλοφοριακής αγωγής θα μπορούν να αντανακλώνται στους γονείς και τους συνανθρώπους τους, καθώς τα παιδιά θα μπορούν να τους μεταδίδουν τις έννοιες που έχουν απομοιώσει.

Αυτό άλλωστε το γνωρίζουν οι αναπτυγμένες στην οδική ασφάλεια χώρες, οι οποίες στην πλειοψηφία τους έχουν εντάξει ουσιαστικά την κυκλοφοριακή αγωγή ως αναπόσπαστο κομμάτι του προγράμματος σπουδών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Η ουσιαστική και αποτελεσματική εισαγωγή της κυκλοφοριακής αγωγής μπορεί μόνο να επιτευχθεί με σοβαρότητα και συντονισμένη προσπάθεια. Οι βασικοί άξονες που πρέπει να στοχεύονται περιλαμβάνουν:

1. Σωστή κατάρτιση και καταλληλότητα εκπαιδευτών
2. Κατάλληλα εγχειρίδια και λοιπά εκπαιδευτικά μέσα
3. Εξασφάλιση ικανού χρόνου για την κυκλοφοριακή αγωγή σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Συγκεκριμένα:

1. Όσον αφορά στη σωστή κατάρτιση και καταλληλότητα των εκπαιδευτών, θα πρέπει να γίνει ξεκάθαρο ότι η κυκλοφοριακή αγωγή είναι ένα σοβαρό θέμα και μπορεί ο οποιοσδήποτε να την διδάξει χωρίς κατάλληλη προετοιμασία. Οι κατάλληλοι φορείς πρέπει να φροντίσουν να διοργανώσουν σεμινάρια εκπαίδευσης εκπαιδευτών ("train the trainers"), ώστε οι εκπαιδευτικοί που θα επιλεγούν για το μάθημα της κυκλοφοριακής αγωγής να διαθέτουν την κατάλληλη βάση.

Επίσης, είναι σημαντικό να διδάσκεται το μάθημα της κυκλοφοριακής αγωγής στα Παιδαγωγικά Τμήματα των Πανεπιστημίων, ώστε οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί να γνωρίζουν το θέμα πιο ουσιαστικά.

2. Η διδασκαλία της κυκλοφοριακής αγωγής θα πρέπει να βασίζεται σε κατάλληλα σχεδιασμένο εκπαιδευτικό υλικό σε όλες τις βαθμίδες, ενώ ήδη υπάρχουν διαθέσιμα εγχειρίδια και άλλα εκπαιδευτικά μέσα που μπορούν να αξιοποιηθούν άμεσα. Πρέπει να γίνει αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών (π.χ. διαδίκτυο, ηλεκτρονικά παιχνίδια, μέσα κοινωνικής δικτύωσης), με τα οποία οι νέοι είναι ολοένα πιο εξοικειωμένοι και μέσω των οποίων υπάρχει μεγαλύτερη προσβασιμότητα στους νέους. Τα σχολεία πρέπει να είναι εξοπλισμένα με κατάλληλα εξοπλισμένους ηλεκτρονικούς υπολογιστές (ΗΥ), με κατάλληλο λογισμικό για διαδραστικές εφαρμογές και παιχνίδια, σχεδιασμένα για την κατανόηση και εμπέδωση βασικών εννοιών κυκλοφοριακής αγωγής και οδικής ασφάλειας. Μπορεί και πρέπει να χρησιμοποιηθεί και μεταφερθεί η μακρά εμπειρία πιο εξελιγμένων (απο πλευράς κυκλοφοριακής αγωγής και οδικής ασφάλειας) χωρών, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ολλανδία και η Σουηδία. Η δράση αυτή μπορεί να ξεκινήσει πιλοτικά από περιοχές που έχουν μεγαλύτερο πρόβλημα οδικής ασφάλειας, π.χ. κάποια νησιά.
3. Το μάθημα της κυκλοφοριακής αγωγής πρέπει να διδάσκεται με συνέχεια και σε ικανό βάθος, καθώς μόνο έτσι θα εξασφαλιστεί ότι οι νέοι μας θα

αφομοιώσουν ουσιαστικά τις έννοιες που περιλαμβάνονται σε αυτό. Είναι προφανές ότι το μάθημα αυτό θα πρέπει να είναι υποχρεωτικό και να αντιμετωπίζεται από όλους με σοβαρότητα.

Προτείνεται η κυκλοφοριακή αγωγή να ξεκινάει από τις πρώτες τάξεις του Δημοτικού Σχολείου με μικρή ένταση (της τάξης των 10 ωρών ανά έτος), ενώ στις τελευταίες τάξεις του Δημοτικού ο χρόνος που διατίθεται θα πρέπει να κλιμακώνεται σε τουλάχιστον 3 ώρες ανά μήνα. Επίσης, η κυκλοφοριακή αγωγή στο Δημοτικό θα πρέπει να περιλαμβάνει και τουλάχιστον δύο επισκέψεις ετησίως σε πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής.

Στο Γυμνάσιο και το Λύκειο προτείνεται η αφιέρωση τουλάχιστον 20 ωρών ανά σχολική χρονιά (και πρέπει να περιλαμβάνεται αδιάλειπτα στο ωρολόγιο πρόγραμμα κάθε σχολικής χρονιάς). Το υλικό που θα χρησιμοποιείται για τις υποχρεωτικές αυτές διαλέξεις θα πρέπει να αποσκοπεί στο κέντρισμα του ενδιαφέροντος των νέων και να χρησιμοποιεί παραδείγματα (προς μίμηση και αποφυγή), αλλά και παραδείγματα από ευρηματικές καμπάνιες σε χώρες του εξωτερικού.

Στο πλαίσιο της κυκλοφοριακής αγωγής στα σχολεία πρέπει να αξιοποιηθεί η εμπειρία, τεχνογνωσία και σχετικοί πόροι των φορέων που δραστηριοποιούνται στην κυκλοφοριακή αγωγή και οδική ασφάλεια στην Ελλάδα (π.χ. επιστημονικοί φορείς όπως ο ΣΕΣ, μη-κυβερνητικές οργανώσεις όπως το ΙΟΑΣ Πάνος Μυλωνάς, ευαίσθητοποιημένοι ιδιώτες, όπως η Αττική Οδός, ο ΟΡΟΔΑ του Δήμου Αθηναίων).

Καθώς το θέμα της εκπαίδευσης των νέων δεν αντιμετωπίζεται μόνο στο σχολείο και μέσω των συμβατικών καναλιών μάθησης, ακολουθεί δέσμη προτάσεων στοχευμένων συνοδευτικών δράσεων, οι οποίες μπορούν να πλαισιώσουν και ολοκληρώσουν την εισαγωγή της κυκλοφοριακής αγωγής στην εκπαίδευση:

- Σύνταξη (π.χ. με επιμέλεια του ΣΕΣ) και διανομή ειδικού εντύπου, το οποίο θα απευθύνεται στους γονείς παιδιών που φοιτούν στα νηπιαγωγεία αλλά και δημοτικά σχολεία της χώρας για χρήση παιδικού καθίσματος μέσα στο αυτοκίνητο. Η εκστρατεία μπορεί να γίνει και επικοινωνιακά εκτός σχολείου με τη συνεργασία και κάλυψη του κόστους από εισαγωγείς ή κατασκευαστές παιδικών καθισμάτων αυτοκινήτου.
- Στόχευση στις καλοκαιρινές παιδικές κατασκηνώσεις του Δήμου Αθηναίων (και λοιπών δήμων ή/και οργανισμών πανελλαδικά) για εκπαίδευση των παιδιών σε συνεργασία με ειδικό εκπαιδευτή για οδική ασφάλεια.
- Συνεργασία του ΣΕΣ με το Σύλλογο Εισαγωγέων Αυτοκινήτων για παροχή δωρεάν μαθημάτων οδικής ασφάλειας 2 ημερών στους νέους οδηγούς που αγοράζουν αυτοκίνητο. Αντίστοιχα, σε συνεργασία με τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Εμπόρων Εισαγωγέων Δικύκλων για τα δίκυκλα. Επίσης μπορεί να βρεθεί ως συνυποστηρικτής εταιρία που κάνει εκπαίδευση ώστε να παρέχει τα μαθήματα δωρεάν.
- Δημιουργία και διανομή φυλλαδίων με θέματα οδικής ασφάλειας (π.χ. το αλκοόλ, τα όρια ταχύτητας, τη χρήση κινητών και την κούραση), π.χ. σε συνεργασία του ΣΕΣ με την Τροχαία, πριν από κάθε μεγάλη έξοδο (Πάσχα, Καλοκαίρι, τριήμερα). Τα έντυπα αυτά θα μπορούν να μοιράζονται από την Αττική Οδό αλλά και σε άλλες εθνικές οδούς.

- Δημιουργία τηλεοπτικών σποτ, π.χ. σε συνεργασία του ΣΕΣ με την Τροχαία, τα οποία θα προβάλλονται κατά τη διάρκεια όλης της χρονιάς, στο πλαίσιο των κοινωνικών μηνυμάτων (δηλαδή χωρίς κόστος προβολής). Το κόστος για την παραγωγή ή για την προσαρμογή (αν πρόκειται για προσαρμογή από ξένο τηλεοπτικό σποτ) θα επιμεριστεί σε διάφορους φορείς.

Τέλος, πάγια θέση του ΣΕΣ αποτελεί η ανάγκη αναθεώρησης του τρόπου εκπαίδευσης των νέων οδηγών και έκδοσης αδειών οδήγησης. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να εξεταστούν μεταβατικά στάδια εκπαίδευσης και αδειοδότησης νέων οδηγών, π.χ. με την παροχή δοκιμαστικών διπλωμάτων περιορισμένης ισχύος (π.χ. οδήγηση μόνο την ημέρα και μόνο με συνοδεία έμπειρου συνοδηγού) από την ηλικία των 16 ή 17 ετών.